

1. ಗಿಳಿಯು ಪರಹಿತಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿ?

ಗಿಳಿಯು ಮರವು ಒಣಗಿ ಹೊದರು ಆಶ್ರಯವನ್ನು ತೊರೆದು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸತೊಡಗಿತು. ಅದರ ತತ್ಪನ್ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇಂದ್ರನು “ಏನಾದರು ವರವನ್ನು ಕೇಳು” ಎಂದಾಗ ಮರವು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಫಲಪುಷ್ಪದಿಂದ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ನೆರಳು ಕೊಡುವಂತೆ ದಯಪಾಲಿಸು ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ನನಗೆ ಮರದ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿತು ಗಿಳಿಯು ಎಂಥ ಜನ್ಮವನ್ನು ಬಯಸಿದರು ಎಂಥ ಭೋಗವನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದರೂ ಇಂದ್ರನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ಆದರೆ ಗಿಳಿ ಕೇಳಿದ ವರವು ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತವಾಗಿತ್ತು ಅದರ ನಡತೆ ಲೋಕವರ್ತನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಿರುವುದರಿಂದ ಗಿಳಿ ಪರಹಿತಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

2. ಗಿಳಿಯ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಮಾನವನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಗುಣವೇನು?

ಗಿಳಿಯ ವರ್ತನೆಯು ನಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರ ಒಳಿತನ್ನು ಬಯಸುವುದು ಮಾನವನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು ಸುಖ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದು ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂಬ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಿಳಿಯ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಮಾನವನು ಕಲಿಯಬೇಕು.

1. ದೇಶದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿದುತ್ತದೆ?

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡಿಗಾಗಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗಡಿಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ದಾಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಮಾಡುವರೆನೋ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಾಳಿಗೆ ಧೃತಿಗಡದೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಗಡಿ ಕಾಯುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮಳೆ ಚಳಿಯೆನ್ನದೆ ಎಷ್ಟೇ ಬಿಸಿಲಿದ್ದರೂ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೈನಿಕ ಬಲ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ದೇಶದವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದರಾಕ್ರಮ ಮಾಡಿ ಯುದ್ಧದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸೈನಿಕರು ಅಗತ್ಯ. ಸೈನಿಕರು ಪ್ರಬಲರಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಭೂಸೇನೆ, ವಾಯುಸೇನೆ, ಜಲಸೇನೆಯಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಎಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾದರು ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಮಿಸಲಾಗಿಡುತ್ತಾರೆ.

2. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು?

ಅಸಿಯ ನಂತರ ಮಸಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಸಿಗಿಂತ ಮಸಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಯಿಂದ ಉನ್ನತಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು ‘ಪೆನ್ನು ಖಡ್ಗಕಿಂತ ಹರಿತ’ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲಾಗದಿದ್ದನ್ನು ಪೆನ್ನಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಲೇಖನದಿಂದ ಆ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ರಚಿಸಬಹುದು ಅಂಥಹ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾ: ದಿನನಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಇದರರ್ಥ ಬರವಣಿಗೆ ಎಷ್ಟೋಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಗೌರವವಿದೆ. ಈ ಗೌರವಿರುವುದು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸತ್ವದಿಂದಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಯುಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬದುಕಿಗೆ ಶಿವಶರಣ ಬಸವಾದಿಗಳ ವಚನಗಳನ್ನು ದಾಸ ಕಿರ್ತನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈಗಿನವರಿಗೆ ಮುನ್ನಡಿಯಂತಾಗಿದೆ.

3. ಕೃಷಿ ನಾಡಿನ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ.

ಅಸಿ ಮತ್ತು ಮಸಿಗಳಿಗಿಂತ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು ಕೃಷಿ ಅಂದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಒಕ್ಕದಿದರೆ ಜಗವೇಲ್ಲಾ ಬಿಕ್ಕುವುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕೃಷಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿಸದರೆ ನಾವು ಭಿಕ್ಷುಕರಂತಾಗುತ್ತೇವೆ. ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ನರಳುತ್ತೇವೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರೂ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ ಆದರೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಕ್ಕಿ ರಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದಲೂ ಸಹ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯೇ ಬೇಕು. ರೈತರು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲೇ ಬೇಕು ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ. ಲೇಖಕರು ರೈತರನ್ನು ಅವರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಗಿಂತ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಮೇಲು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ

ಗದ್ಯಪಾಠ-03

ಶ್ರೀ. ಆರ್.ಎಂ. ಕಲ್ಲನಗೌಡ

1. ಅಂಗಹೀನತೆ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಪುಟ್ಟರಾಜರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀಜವಾಗಿದೆ ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ?

ಪುಟ್ಟರಾಜರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀಜವಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಅವರ ಸಾಧನೆ ಸ್ವರಮಂಡಲ ಸಾರಂಗಿ, ಸಾರೋಟ, ಪಿಟೀಲು, ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ತಬಲ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಬ್ರೈಲ್ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಕಲಿತರು. ಕನ್ನಡ , ಹಿಂದಿ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. 60 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನಾಟಕಗಳು ಇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಆಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ಎಂಬ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು ಸಹಸ್ರಾರು ಬಡಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾನದಾಹವನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿದರು. ಇವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಇವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಇವರ ಯಾವುದೇ ಸಾಧನೆಗೂ ಇವರ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

2. ಬಾಲಕ ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ನುಡಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗ ವಿವರಿಸಿ:

ಬಾಲಕ ಪುಟ್ಟಯ್ಯನಿಗೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ನುಡಿಸುವ ಆಸೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಾವನ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಹಿಡಿದು ತಲ್ಲಿನವಾಗಿ ನುಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ನಿಂದ ಹೊರಟನಾದ ಮನೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹಾಯ್ದು ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲರ ಮನವನ್ನು ತುಂಬಿತು. ನಾದ ಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನಸೋತ ಜನರು ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೊಗಿದ್ದ ಬಾಲಕನ ಮಾವ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ, ಒಳಗೆ ಜನರ ಗುಂಪು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು. ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ನುಡಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಯೋಗಿಗಳೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಒಳಗೆ ಬಂದರು. ತಲ್ಲಿನರಾಗಿ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕಂಡು ನಿಬ್ಬೆರಗಾದರು.

3. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮುಡುಪಾದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ:

ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಗವಾಯಿಗಳ ಸಂಚಾರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯು ಹೊಳೆ ಆಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಹಾಕಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾದ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಪುಟ್ಟರಾಜರನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದರು ಸಂಗೀತದ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತನಾದ ಮುದ್ದು ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿದ ತಾಯಿಗೆ ಅಂತಃಕರ್ಣ ತುಂಬಿ ಬಂತು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಪಾದಕ್ಕೆರಗಿ ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಮಗನನ್ನು ಕಳಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಗವಾಯಿಗಳು ಅವನು ಬಂದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ಎಂದು ವಾತ್ಸಲ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು ಪುಟ್ಟಯ್ಯನೇಡೆ ಬಂದು ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ಆದರೆ ಪುಟ್ಟಯ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ದೃಢವಾಗಿತ್ತು ತಾಯಿಗೆ ಮೃದುವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಗುರುಗಳು ಸಮಾಜದ ಹಣದಿಂದ ನನಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಋಣವನ್ನು ತಿರಿಸದೆ ಅದು ಹೇಗೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು ನಾನು ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಹಾಕಿರುವೆ ಗುರು ಪಂಚಾಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ ಅವರ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕ ನಾನು ನನ್ನ ಮಗನೆಂಬ ಭಾವವನ್ನು ತೊರೆದು ಹಾಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸು ತಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

4. ವಿಶೇಷ ಚೇತನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳೇನು?

ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಛಲವಿದ್ದರೆ ಯಾವ ವಿಶೇಷ ಚೇತನ ಅಡ್ಡಪಡಿಸಲಾರದು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಉದಾ: ಅಂಗವಿಕಲರ ಒಲಂಪಿಕ್ಸ್ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ. ಮಾಲತಿ ಹೊಳೆದವರು ಅಂಗವಿಕಲರಾಗಿದ್ದರೂ ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಭರತನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾಚಂದ್ರನ್ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಾಧನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ವಿಕಲಾಂಗರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಆತ್ಮಭಿಮಾನವನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣಬಾರದು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಪೂರ್ಣಾಂಗರಂತೆ ಬದುಕಲು ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು

ಗದ್ಯಪಾಠ-05

ಶ್ರೀ. ಗುರುರಾಜ ಕರ್ಜಗಿ

1. ಗುರುಗಳು ಸುಖ ಜೀವನದ ಪಾಠವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು?

ಗುರುಗಳು ಸುಖ ಜೀವನದ ಪಾಠವನ್ನು ಕಾಫೀ ಕಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. “ಮಕ್ಕಳೇ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಕಪ್ಪುಗಳನ್ನೇ ಆರಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ! ಸಾಧಾರಣ ಕಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಂದಿರಿ. ಅಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಬಹುಶಃ ಅದೇ ನಿಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣ ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಫೀ ಎಂದರೆ ಜೀವನ, ಕಪ್ಪು ಹಣ, ಅಂತಸ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದಂತೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಜೀವನವನ್ನು ಧರಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಗಳು ಅಷ್ಟೇ, ನೀವು ಎಂದರೆ ಹಿಡಿದ ಕಪ್ಪು ಕಾಫೀಯ ರುಚಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲಾರದು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವವೆಂದರೆ ನಾವು ಕಾಫೀಗಿಂತ ಕಪ್ಪಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕಪ್ಪನ್ನು ನೋಡಿ ಅಸೂಯೆ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಭಗವಂತ ನಮಗೆ ಜೀವನ ಎನ್ನುವ ಕಾಫೀ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ಕೊಡುವುದು ಕಾಫೀ ಮಾತ್ರ ಕಪ್ಪುಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಜೀವನವನ್ನು ಅಸ್ವಾದಿಸಿ ಅಲಂಕಾರಗಳ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಓಡಿ ಓಡಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಜೀವನವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಿ ಕಪ್ಪುಗಳ ಚಿಂತೆ ಬೇಡ, ಕಾಫೀ ಆಸ್ವಾದಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. ಸುಖ ಜೀವನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಳಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿದೆಯೇ ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಸುಖ ಜೀವನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಳಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಇವೆರಡು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ದುರಾಸೆ ಬಿಡಬೇಕು. ನಾವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ತಿನ್ನಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಷ್ಟ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಹಣದ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಫಲವನ್ನು ಬಯಸಬಾರದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕು ಹೊರತು ಇತರರ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಮೋಹ ಬೇಡ. ಭಗವಂತ ನಮಗೆ ಅಂತಲೇ ಒಂದು ಜೀವನ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸೂಂದರವಾಗಿಸೋಣ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಷವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸೋಣ ಇನ್ನೂ ಎತ್ತರ ಎತ್ತರ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ತಲುಪೋಣ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸುಖಜೀವನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಟುಸ್ಲೋಡ್ ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ

ಗದ್ಯಪಾಠ-06

ಡಾ|| ಬಿ. ಪಾಟೀಲ ಮತ್ತು ಕೆ.ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ

1. ಟುಸ್ಲೋಡ್ ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮ್ಯೂಸಿಯಂನ ವಿಶೇಷತೆ ಏನು?

ಮೇಡಂ ಟುಸ್ಲೋಡ್ ಈ ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದವರು. ಈ ಮೇಣದ ಗೊಂಬೆಗಳು ತದ್ರೂಪ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೇಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಶಾರುಖ್ ಖಾನ್, ಅಮಿರ್ ಖಾನ್, ಅಮಿತಾಭ್ ಬಚ್ಚನ್, ಮರ್ಲಿನ್ ಮೆನ್ರೋ, ಟೆನಿಸ್ ತಾರೆ ಬೆಕರ್, ಬೋರ್ಗ್ ಹೀಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರ ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಗೊಂಬೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಾವು ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದೇವೆನೋ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಹಜತೆಯೇ ಆ ಮೇಣದ ಬೊಂಬೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

2. ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಹಾರರ್ಸ್ ಒಳಗೆ ಹೋದಾಗ ಲೇಖಕರಿಗಾದ ಅನುಭವವೇನು?

ಮ್ಯೂಸಿಯಂನಲ್ಲಿ ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಹಾರರ್ಸ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಚೀರುವ ಭಯಾನಕವಾದ ಕಿರುಚುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ ಅದು ರಾಜರು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ತಾರ

3. ಥೇಮ್ಸ್ ನದಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಲೇಖಕರು ಕಂಡ ದೃಶ್ಯಗಳಾವುವು?

ಥೇಮ್ಸ್ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸೇತುವೆ, ವಾಟರ್ಲೂ ಸೇತುವೆ, ಲಂಡನ್ ಸೇತುವೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಲಂಡನ್ ಬ್ರಿಜ್‌ಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಟವರ್‌ಫ್ ಲಂಡನ್‌ನನ್ನು ಕಂಡರು. 3-4 ಅಂತಸ್ತಿನ ಚೌಕಾಕಾರದ ಬೃಹತ್ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಟವರ್‌ಗಳಿವೆ ಇದು ರಾಜರು ತಮಗೆ ಆಗದವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವ ಜಾಗ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೇಖಕರು ಕಂಡಿರುವ ದೃಶ್ಯಗಳು.

ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ

ಗದ್ಯಪಾಠ-07

ಶ್ರೀ.ಕುವೆಂಪು

1. ಗೋಪಾಲ ಮತ್ತು ಬನದ ಗೋಪಾಲನ ನಡುವೆಯಾಗುವ ಸಂಭಾಷಣೆ ಏನು?

ಸಂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಡನ್ನು ನೋಡಿದ ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಹೆದರುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. 'ಗೋಪಾಲಣ್ಣಾ! ಇದೇಕೆ, ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ! ದನಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾ ಇನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನೋ ಏನೋ? ಅಮ್ಮನ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದು' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಕೃಷ್ಣ ಬನದ ಗೋಪಾಲನ ರೀತಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ 'ಏನೋ ಗೋಪಾಲ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಗೋಪಾಲನು 'ಎಲ್ಲಿದ್ದೀಯಾ? ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ನನಗೆ' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬನದ ಗೋಪಾಲನು 'ಹೆದರಬೇಡ, ನಾನಿಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗು, ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗೋಪಾಲನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೃಷ್ಣನು 'ತಾನು ಕೆಲಸದ ಮೇಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

2. ಗೋಪಾಲನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸಾರವೇನು?

ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯು ಕಡುಬಡವಳಾಗಿದ್ದರೂ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಭಾರವನ್ನು ಅವಳು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಳು ಮಗನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳು ಚರಕದಿಂದ ನೂಲು ತೆಗೆದು ಮಗನ ಓದಿಗೆ ಸಂಸಾರದ ಖರ್ಚನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದಲೇ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಮಗನು ಹೊಸ ಪಂಚಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಗಲಿರುಳೂ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದಳು. ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಕಾಡು ದಾಟುವ ಸಮಯ ಭಯವೆಂದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ದೇವರು (ಗೋಪಾಲ) ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣ ಗೋಪಾಲನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಡು ದಾಟಿಸುವ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಳು. ಎಂತ ಕಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳ ಭಕ್ತಿಯ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

3. ನನ್ನ ಗೋಪಾಲನ ಪಾಠದ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.?

ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಚಿನ್ನದ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಬಾವಿಯ ಬಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಮಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವು, ಕೇದಗೆಯ ಹೂವು, ಸಂಪಿಗೆಯ ಹೂವು, ಪರ್ವತಬಾಳೆಯ ಹೂವು, ಗೋರಂಟಿಯ ಹೂವುಗಳು ಅರಳಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಗಳು ಸೇರಿ ಕುಣಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದರ ಸುಗಂಧವೂ ಸುತ್ತಲೂ ಹರಡಿ ಹೊಸ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಇಂಪಾದ ಗಾನ, ತಂಗಾಳಿ, ಸೂರ್ಯ ದೇವನ ಹೊಂಬೆಳಕು ಹಸುರಾದ ಚಿಗುರು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಹಿಮಮಣಿಗಳು ಮಿರುಗುವ ಲೀಲೆ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

4. ಬಂದ ಗೋಪಾಲನ ಹಾಡಿನ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಗೋಪಾಲನು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯರ ಒಲುಮೆಗೆ ಸೆರೆಯಾಗುವನು. ತಪಸ್ವಿಗಳು ಯುಗಯುಗಗಳು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಯೋಗಿಗಳಾಗಲು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ವಿಶಾಲವಾದ ಕಡಲಿಗಿಂತ ಭಕ್ತರ ಕಣ್ಣೀರು ಅವನ ಇರುವಿಕೆಯ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಪರ್ವತದ ಎತ್ತರಕ್ಕಿಂತ ಭಕ್ತರ ಹೃದಯ ಮಂದಿರವನ್ನು ಆತನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಕೆಯರು ಆಡುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಾರವು ಸತ್ಯವು ಆಡಗಿದೆ. ಹಾಲನ್ನು ಮಾರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಪ್ರೀತಿಯು ಯೋಗಿಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಮೀರಿದ್ದು ಎಂದು ಗೋಪಾಲನು ಕೊಳಲನ್ನೂದುತ್ತಾ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ.

5. ಗೋಪಾಲನಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಷ್ಟವೇನು? ಅದು ಹೇಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು?

ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಕಾಡು ದಾಟಿ ಬರಬೇಕು. ನೆರೆಯೂರಿನಿಂದ ಬರುವ ರಾಮು, ಕಿಟ್ಟಿ, ನಾಣಿ, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಆಳುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತನಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಾದುದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಬಳಿ ಒಂದೇ ಪಂಚಿಯಿದ್ದ ಕಾರಣ ಗೆಳೆಯರು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಮೊರೆಹೋಗಿ ತನ್ನ ಬಿಡಲು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಬಂದ ಗೋಪಾಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೇನು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಗೋಪಾಲನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೊಗುತ್ತಾನೆ.

ಏಣಿ

ಪದ್ಯ-01

ಶ್ರೀಮತಿ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ

1. ಏಣಿ ಕವಿತೆ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವೇನು?

ಏಣಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯದ ಮೂಲಕ ಶ್ರಮಿಕರ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಪದವಿ, ಅಧಿಕಾರ, ಕೀರ್ತಿ, ಹಣ, ಗೌರವ, ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೇಲೆರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮೇಲೆರಿದವನಿಗೆ ಅಹಂ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ, ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಣ, ಅಧಿಕಾರ ಅಂತಸ್ತುಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ತನ್ನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಗೌರವಿಸದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ತಾವೇ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮರೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಬಹುದೆಂದು ಏಣಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

2. ಏಣಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಕಟ ಹಾಗೂ ಹಾಕುವ ಸವಾಲುಗಳೇನು?

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಆ ಜನರು ಅದರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಜನರನ್ನು ಏಣಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡುವೆ ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಏಣಿಯು ಒಂದೊಂದು ಜನರ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಭಾರ ಹೊರುವಾಗ ತಾನು ಪಟ್ಟಕಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಆನೆ ಭಾರ ಹೊತ್ತು ಗಟ್ಟನೆಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾರಿ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವ ಭಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಕಾಲಾರಿದ ನೆಲವನ್ನು ಮರೆತು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಹೊತ್ತು ಹಾರಾಡಿದರೂ ಅವರು ಏಣಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸೊಕ್ಕು ಕರಗಿ ಭೂಮಿ ಶಾಶ್ವತವೆಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಗ ಏಣಿ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಹಾಡು

ಪದ್ಯ-02

ಡಾ||ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ

1. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಬುದ್ಧನಾದ ಪರಿ ಹೇಗೆ?

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಯುದ್ಧದ ದುರಂತವನ್ನು ನೋಡಿ ದುಃಖಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ನೊಂದ ಅವನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವೀರನಂತೆ ಎದ್ದು ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಮಗನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೋಹವನ್ನು ತೊರೆದು ಯಾವುದೇ ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೊರಟನು. ಅವನು ಕಾಡಿನಿಂದ ಕಾಡಿಗೆ ಅಲೆದ ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಅರ್ಥ ಹೊಳೆಯಿತು. ಅವನು ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತನು. ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ದೂರದಿಂದ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿತು. ಅವನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ತನ್ನಮರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾರಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಹುತ್ತದಿಂದ ಇರುವೆ ಗುಂಪು ಸಾಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ಕಾಡು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೊಳೆಯು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇಲಾ ನೋಡಿಸಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ಮನಸ್ಸು ಕರುಗಿತು. ಕಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾಡಿಗೆ ಹೊರಟನು. ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಜನರ ಬಳಿ ಹೋದನು. ಅವನಿಗೆ ತಪಸ್ಸಿಗಿಂತ ಜೀವ ಪ್ರೀತಿಯೇ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಅರಿವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಬುದ್ಧನಾದನು.

2. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಬುದ್ಧನಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಕವಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿತು?

ಮರವು ಬಳ್ಳಿಯ ಹೂವನ್ನು ಮುಡಿದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ನಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಕ್ಕಿಯು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇರುವೆಗಳು ಹುತ್ತದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಕಿಯು ಗುಂಪಾಗಿ ಬಾನಿಗೆ ಏಣಿಯನ್ನು ಹಾಕುವಂತೆ ಕಂಡವು. ಕಾಡು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೊಳೆಯು ಕೆರೆ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸರಾಗ ಕೇಳಿಬಂದಿತು. ದುಂಬಿಯ ಮಕರಂದವನ್ನು ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯಲೆಂದೆ ಹೂವಿನಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಗಿಡವೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವಂತೆ ಕಂಡಿತು.

ಸವಿಚ್ಛೇತ್ರ

ಪದ್ಯ-03

ಶ್ರೀ.ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ

1. ಚೈತ್ರದಲ್ಲಾಗುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾವುವು?

ಚೈತ್ರವೆಂದರೆ ವಸಂತ, ವಸಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಲಪುಷ್ಪ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಜಗವೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಕಳೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಹಸಿರಿನಿಂದ ನೆಲದಮ್ಮ ನವ ವಧುವಿನಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮರಗಿಡಗಳೆಲ್ಲ ಚಿಗುರು ಮುಳುಗು ನಗೆ ಬೀರಿ ಬರಡು ಜೀವಕೆ ಹೊಸ ಚೈತ್ರನೈ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಂಠ ತಾರಕಕ್ಕೇರಿ ಚಿಲಿಪಿಲಿಯ ಕಲರವ ಮತ್ತೇರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದ ಜಡತ್ವ ಎಂಬ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತಿಕ್ಕಿ-ತಿಕ್ಕಿ ಮೈ ತೊಳೆದಂತೆ ಒಂದೆಡೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಎಲ್ಲರ ಮುಖದಲ್ಲೂ ನಗುವು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಚೈತ್ರದ ಸೊಬಗನ್ನು ಯುಗಾದಿಯ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಹೊಸ ದಿನದೋಮದಿಗೆ ಹರ್ಷದಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ.

2. ಕವಿ ಯುಗದ ಆದಿಯನ್ನು ಸವಿಚೈತ್ರ ಎಂದು ಏಕೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಚೈತ್ರವೆಂದರೆ ವಸಂತ ಋತುವಿನ ಕಾಲ ಈ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ 'ಯುಗಾದಿ' ಹಬ್ಬವು ಬರುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಹೊಸ ವರುಷದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕಾಲ, ವಸಂತನೆಂದರೆ ಋತುಗಳ ರಾಜ. ಈ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಚಿಗಿತು, ಫಲಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಚೈತ್ರ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಬಣ್ಣಗಳ ಹೂಗಳು ಅರಳುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೊಸಕಳೆಯಿಂದ ಬರೆದ ಚಿತ್ರ ಹಾಗೆ ಈ ಭೂಮಿ ತಾಯಿಯು ನವವಧುವಿನಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಚೈತ್ರಮಾಸ ಎಂದರೆ ಕವಿಗಳ ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವೂ ಹೌದು ಚೈತ್ರದ ಸೊಬಗನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಕವಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಚೈತ್ರವೇ ಯುಗಾದಿ ಆದಿಯ ಕಾಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರ್ಗದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸುಗ್ಗಿಯನ್ನು ಈ ಕಾಲವು ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸದ್ದು ಮಾಡದಿರು!

ಪದ್ಯ-04

ಡಾ||ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ

1. ಸದ್ದು ಮಾಡದಿರು ಕವಿತೆ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವೇನು?

ಆಡಂಬರ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಇವುಗಳಿಗೆ ಜನ ಮನಸೋಲುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಪತ್ತು. ಹೆಸರು, ಕೀರ್ತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಜೀವನ ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದ್ಯಾವುದು ಇಲ್ಲದೇ ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಗದ್ದಲದ ಮಾಡದೆ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕು. ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೂರ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಕರಗುವಂತೆ ದೀಪದೆದುರಿಗೆ ತಿಮಿರ ಸರಿಯುವಂತೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಬದುಕಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಕೂಗಾಡಿ, ಹಾರಾಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಹಸಿ ಸೌದೆ ಬುಸುಗುಟ್ಟಿ ಜೋರಾಗಿ ದನಿಯುತ್ತದೆ. ಕಿಡಿ ಸೋಕಿದರೂ ಮದ್ದು ಸಿಡಿದು ಅಬ್ಬರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಅಬ್ಬರದ ಜೀವನ ನಮಗೆ ಬೇಡ ರವಿ ಕಿರಣಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬನಿ ಕರಗುವಂತೆ ಸಿಡುಕು ಮಿಡುಕನು ತೊರೆದು ಮೌನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಬಾಳಬೇಕು. ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿ ಯಾವ ಯಾವ ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಕರ್ಪೂರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ತಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಕರಗುತ್ತದೆಯೋ, ದೀಪದೆದುರು ಕತ್ತಲೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಸರಿದು ಹೊಗುವಂತೆ ಬದುಕನ್ನು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕವಿಯು ಈ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನವನು ಕರ್ಪೂರದಂತೆ ಯಾರಿಗೂ ಅರಿವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕವಿಯು ಮೊತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ 'ಹಸಿ ಸೌದೆ ಬುಸುಗುಟ್ಟು ಹೊಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದಂತೆ, ಸಿಡಿ ಮದ್ದಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಿಡಿ ಸೋಕಿ ತಕ್ಷಣ ಅದು ಶಬ್ದ ಮಾಡಿ ಸಿಡಿದೆಳೆಸುವಂತೆ, ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವೇ ಹೊರತು ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ ಅರಿವಾಗದಂತೆ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಉದ್ದೇಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಮಾಡಬೇಕು.

3. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸುಖ ನೀಡುತ್ತದೆ? ಏಕೆ?

ಮಾನವ ಹೇಗೆ ಬಾಳಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ಪೂರ ಮೌನವಾಗಿ ಕರಗುತ್ತದೆ. ದೀಪದೆದುರಿಗೆ ತಿಮಿರ ಮೌನವಾಗಿ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ಹಸಿ ಸೌದೆ ಬುಸುಗುಟ್ಟಿ ದನಿಯುತ್ತದೆ. ಕಿಡಿ ಸೋಕಿದಾಗ ಮದ್ದು ಸಿಡಿದು ಅಬ್ಬರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೂಗಾಡಿ ಹಾರಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರದ್ದ ರವಿಕಿರಣಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬನಿ ಕರುಗುವಂತೆ ಮೌನವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಿಡುಕು ಮಿಡುಕುಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

1. ನರನ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಯಾವುದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಡಿಗರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
ಮಾನವರು ಕೀಳು ಆಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಬಾರದು. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ದುಡಿಮೆಯ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಹೂವಿನಂತೆ ಅರಳಬೇಕು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಗುರಿ ಇರಲೇಬೇಕು. ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಾಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಶ್ಚಿತತೆ ಇಲ್ಲದ ಅಪಾರವಾದ ಕಡಲಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಇಲ್ಲದ ನೌಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಂತೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
2. ಅಡಿಗರ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವನ ಯಾವಾಗ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ?
ಕೆಸರೊಳಗಿದ್ದರೂ ಕಮಲ ಉದ್ಭವಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮೇಲೆ ಬಾಂದಳವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಹೊಳೆಯುವ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಶವಾಗಬೇಕು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮನುಜತೆಯನ್ನು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
3. ಗುರಿ ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ?
ಬದುಕಿಗೊಂದು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಶ್ಚಿತತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಪಾರವಾದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಇಲ್ಲದೆ ನೌಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವನವು ಸಾರ್ಥಕ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ಫಲವು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನುಯಮವು ಇರಬೇಕು. ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕಮಲದ ಹೂ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಕ್ಕೆ ಅರಳುವಂತೆ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದೆ ಬಾಳಬೇಕು. ಗಾಳಿ ಬಂದಡೆ ತಿರುವಾಗ ಹೇಡಿತನ ಬೇಡ ಹೆಣ್ಣನವು ಬೇಡ, ಪೌರುಷದಿಂದ ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿ , ಒಂದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆತ್ಮವಿರುವಂತೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವುಕಾಶವು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿಗಾಗಿ ಹೊರಾಡಬೇಕು. ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು. ನರನಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮರೆತು ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1. ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆಯ ಜೀವಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ, ಹಾರಕ್ಕೊಂದು ಹಾರುಕೋಲು, ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ , ಹಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ದೋಣಿ ನಡೆಸಲು ಬಳಸುವ ಕೋಲು (ಹಾಯಿಕೋಲು) ಅದನ್ನು ನೂಕಲು ನೂಕುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಲು ಮತ್ತು ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ಗಾತ್ರದ ಮೀನುಗಳು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುತ್ತಿವೆ ಅಂದರೆ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆಯಂತೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಗುತ್ತಿವೆಯಂತೆ ಕಾರಣ ಕೆರೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿವೆ. ಗುಬ್ಬಿಗಳು, ಸಾರಂಗಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆಯ ಅಂದವನ್ನು , ನೋಡಲು ಶಿವನೆ ಬಂದು ಯೋಗಿಯಂತಾಗಿದ್ದಾನೆ ಅಂದರೆ ಅದರ ಸೊಬಗು ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು ಅಲ್ಲದೇ ಕಪ್ಪಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬಾಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತವೆ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ ಜೀವನ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲಿನಿಂದ ಆಶ್ರಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಮೂಡಲ್ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ ಗೀತೆಯ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?
ಮೂಡಲ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ವೈಭೋಗ ಅದೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ನಾ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆಗೆ ಚಂದಿರನು ಮೂಡಿಬರುತ್ತಾನೆ, ಎಷ್ಟು ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಬ್ಬಾ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ ಸೊಬಗು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಬಾಗಿದ ಹಾಗೆ ಕೆರೆಯು ಸಹ ಬಾಗಿರುವ ರೀತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭಾವ ಎಂದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅಕ್ಕರೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಆಗುವ ಹುಡುಗ ಅಥವಾ ಮಾವನ ಮಗನನ್ನು ತುಂಬಾ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಕಾಣುವಂತೆ ಸಂಬಂಧ, ಅದಲ್ಲದೇ ಅವನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸೀರೆಯ ಬಣ್ಣವು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೆ ಕೆರೆಯು ತುಂಬಾ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ, ಹಾರಕ್ಕೊಂದು ಹಾರುಕೋಲು, ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ , ಹಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ದೋಣಿ ನಡೆಸಲು ಬಳಸುವ ಕೋಲು (ಹಾಯಿಕೋಲು) ಅದನ್ನು ನೂಕಲು ನೂಕುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಲು ಮತ್ತು ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ಗಾತ್ರದ ಮೀನುಗಳು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುತ್ತಿವೆ ಅಂದರೆ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆಯಂತೆ ಇದು ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ ಗೀತೆಯ ಭಾವಾರ್ಥವಾಗಿದೆ.

1. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜನರ ಮೌಢ್ಯತೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ?
ತಮ್ಮ ವಚನದಲ್ಲಿ ಜನರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ಜನರು ನೀರನ್ನು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾರೆ, ಮರವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಬತ್ತುವ ಜಲವನ್ನು, ಒಣಗಿದ ಮರವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದವರು ಕೂಡಲಸಂಗಮವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಜನರು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟು ಮಾತಿಗೂ ಹಾಗೂ ಆಚರಣೆಗೂ ಹೊಂದಿಕೆ ಇರುವ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
2. ಬಾಹ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಂತರಿಕ ನಡುವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮನು ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ?
ಸೊನ್ನಲಿಗೆಯ ಸಿದ್ಧರಾಮ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದಂತೆ ವೇಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆಚರಣೆ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ತಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮನಾಗದ ಮೇಲೆ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಓದಿ ಫಲವಿಲ್ಲ ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥಗಳು ಬರದ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಚನಕಾರರು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
3. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ತನ್ನ ಬದುಕು ಫಲದಾಯಕವಾಗುವುದನ್ನು ಯಾವ ನಿದರ್ಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾಳೆ?
ನೆರಳಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಮರವಿದ್ದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ದಯವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಳಿ ಅಪಾರವಾದ ಧನವಿದ್ದೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಹಯನು ಎಂದರೆ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಹಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಸುವಿದ್ದೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಸುಂದರವಾದ ರೂಪವಿದ್ದೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಬಾನ ಎಂದರೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಅಗಲು ಎಂದರೆ ಊಟದ ಬಟ್ಟಲು ಇದ್ದು ಫಲವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ದೇವರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ತಾನಿದ್ದೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ..

1. ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಇವರ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
ಕೌರವರು ವಿರಾಟರಾಜನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಂಡವರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಉದ್ದೇಶ ಅವರದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕುಮಾರನ ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜುನನು ಬೃಹನ್ನೆಳೆಯ ವೇಷದಲ್ಲಿ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೌರವರ ಭಯಂಕರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು, ಶಿವನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಸೇನೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ತನ್ನಿಂದಾಗದು, ಎಂದು ಉತ್ತರನು ರಥದ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಧುಮುಕಿ, ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಲು ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅರ್ಜುನ ಅವನನ್ನು ತಡೆದು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಮುಂದೆ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನೆನೆಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಕುಮಾರನು ತನಗೆ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಸೌಖ್ಯವೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂದ್ರಪದವಿಯು ತನಗೆ ಬೇಡ, ಅಪ್ಸರೆಯರು ಬೇಡ, ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಸಾಕು, ನನ್ನ ಜೀವ ಉಳಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು ಓಡತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಅಂಜುಬುರುಕ ನಾಡನರಿಯ ಹಾಗೆ ಓಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ 'ಕಾದು ನಡೆ' ಎಂದನು.
2. ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಇವರ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
ಅರ್ಜುನನು ಧೈರ್ಯ, ಪರಾಕ್ರಮ, ವೀರತನದ ಸಂಕೇತವಾದರೆ ಉತ್ತರನು ಹೇಡಿತನ ಜಂಭದ ಪ್ರತಿಕವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಗೆಪಾಟಲಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಉತ್ತರನಂತಹ ಬದುಕು ಬೇಡ ಅರ್ಜುನನ ಹಾಗೆ ಧೀಮಂತರಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂದೇಶವೂ ಇವರ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳಲ್ಲಡಗಿದೆ. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಮುಂದೆ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಉತ್ತರ ಕುಮಾರ ಕೌರವ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ ಓಡುತ್ತಾನೆ. ಇವನನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಗುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಇಂದ್ರಪದವಿಯು ಬೇಡ, ಅಪ್ಸರೆಯರು ಬೇಡ, ನನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಸಾಕು, ನನ್ನ ಜೀವ ಉಳಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು ಓಡತೊಡಗಿದನು ಅವನ ಈ ನಡುವಳಿಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಗುವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅರ್ಜುನ ಶೌರ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಕೌರವರ ಸೇನೆಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ, ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡೆದು, ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾದುದು ಅವನ ಭುಜಭಲ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಸುವುದು ಅರ್ಜುನನಂತಹ ಮಗನನ್ನು ಉತ್ತರಕುಮಾರನಂತವನಲ್ಲ.